

Inhoud

Een eind 9

1. Erythrocyten 11
2. Moorkop 34
3. De steniging 48
4. Kapelle 63
5. Waar de mensen vandaan komen 76
6. Hooked 97
7. Geestgrond 105
8. Koningin Wehkamp 117
9. Voelen moet 134
10. Witte orchideeën 142
11. Durch/für/ohne/um/bis/gegen/entlang/wider 164
12. Een half varken 177
13. Schaduwman en schaduwvrouw 192
14. Eindelijk 205
15. Een mes van geluid 209
16. Niets onmenselijks is ons vreemd 221
17. Sloooooow motion 229
18. Het liefdespoort 243

19. Dame blanche 264

20. Omdat 283

Een begin 301

Verantwoording 303

Een eind

Haar geheugen zat in haar neus. De geur die ze nooit meer wilde ruiken – een weeïg zoete en ijzerachtige lucht, even verleidelijk als afstotend – bleek een hardnekkige herinnering.

Bloed was fucking eigenwijs. Als het eenmaal bezit van je had genomen, liet het zich met geen mogelijkheid verdrijven. Onuitwisbaar bleven de rode plassen, vegen en druppels op je netvlies staan. Het was ook niet te verwijderen uit steen. Waarom eigenlijk? Waarom werd het bloed van iemand die op straat aan zijn eind was gekomen een litteken? Waarom waste regen het niet weg, waaide wind het niet weg, schroeide zomerhitte het niet weg, werkte tijd het niet weg?

Een politieman had zand over de bloedvlekken gestrooid. Buurtgenoten boenden met Vim Citroenfris, familie spande zich in met een roestige staalborstel en een fles chloor. Vergeefs. Elke morgen zag ze vanuit haar slaapkamerraam de roodbruine plekken oplichten in de zon; elke avond zag ze het invallende duister er schaduwen van maken. Het gaf haar telkens weer een schok, eentje die begon in je hoofd en dan via je zenuwbanen een trilling in je spieren op gang bracht.

In haar fantasie liet ze een gemeentelijke schoonmaakploeg opdraven om zoutzuur op het steen te sprenkelen. Stom. Het zou een brandplek veroorzaken en de aandacht vestigen op wat ze juist wilde uitvlakken.

Stratenmakers dan. Stratenmakers konden besmeurde tegels en bakstenen vervangen. Maar nee – de nieuwe exemplaren zouden opvallen tussen de oude.

Jaar in, jaar uit waren de vlekken gebleven.

Zij niet.

Erytrocyten

‘Niet schrikken.’

Zijn stem kwam uit de verte.

‘Pssst... Niet schrikken, ik ben het.’

Tumpa.

Haar laken voelde nog vochtig aan. Als ze het ’s nachts heet had, ging ze in haar pyjama onder de douche staan. Daarna wong ze hem uit, trok alles weer aan en viel afgekoeld in slaap.

‘Ben je al wakker?’

Ze schoot overeind.

Tum liet zich op de rand van het bed zakken en nam een trek van zijn Zwarte Van Nelle. Het sjekkie trilde zo hevig dat er asdeeltjes op zijn dijen dwarrelden. Hij merkte het niet. Met een gerafelde manchet van het spijkershirt dep- te hij zijn voorhoofd. Parmantig stak uit zijn linkerwenkbrauw een dikke zwarte haar omhoog, zeker anderhalve centimeter langer dan de rest. Daar had je hem weer, de ene die een eigen leven leidde.

‘Blijf maar liggen, Pris.’ Hij wendde zijn gezicht af. Het was krijtwit.

Op haar zevende was ze opgehouden hem te kussen na het dagelijkse ‘welterusten pap’. Eerlijk gezegd had ze te-

gen haar zin een eind gemaakt aan hun gewoonte. Voorschrift van vriendinnetjes. Die vonden het te kinderachtig voor woorden dat Priscilla nog regelmatig tegen haar vader aankroop en hem zoende. Wat ze niet had willen opgeven, ook niet toen ze vorig jaar officieel volwassen werd, was het voorrecht maandelijks met een pincet die eigenzinnige haar bij Tumpa weg te halen. Soms epileerde ze voorzichtig, dan weer nonchalant. Als het hommeles tussen hen was geweest, genoot ze van de marteling die ze hem kon laten ondergaan. Een paar maal aan de haar trekken, met korte, gemene rukjes, totdat de huid waarin hij wortelde zeer deed.

‘Er is iets met Karim gebeurd,’ zei hij.

Ze hield de adem in.

Zoekend naar een zin zat hij achter zijn rookgordijn. ‘Karim is dood,’ bracht hij uit. Zijn adamsappel schoot op en neer. ‘Ze hebben hem vermoord, Pris.’

Raar ding eigenlijk, een strottenhoofd. Waarom had het bij mannen zo’n hoekige vorm? Wat dééd dat lucifersdoosje daar? Zaten er botjes in? Kraakbeen? Merg? Wat zou ze graag voor één dag, één dag maar, veranderen in zo’n spel-denknopkleine camera die ze in ziekenhuizen gebruikten. Stiekem afdalen in een lichaam... De bloedbaan binnenglippen... Hartkamers verkennen...

Tum stond al bij de deur toen ze zichzelf weer meester werd. Zijn zwartgesokte linkervoet poetste de drempel. Half drie ’s nachts was Karim gevonden, zei hij. Op de Wilhelminalaan, drie, vier straten verderop. Door Slobodan, de hond van die Joegoslavische taxichauffeur uit het Emmaplantsoen.

Ze stelde zich voor hoe het beest, nerveus snuffelend in het donker, zijn baas op sleeptouw had genomen naar een lijk, een lichtbruin lijk aan de zuidrand van Elsbroek, de rijtjeshuiswijk waarvan ze zeiden dat zelfs de wind er kon verdwalen.

Zachtjes sloot haar vader de deur. Ze hoorde hem de trap af gaan in het ritme dat haar zo vertrouwd was: flinke stappen, telkens een trede overslaan. Onderaan het sprongetje op het gangparket... nee, vandaag niet.

En nu?

Haar handen lagen klam op het dekbed.

VERBIEDEN?: Mensen die te laat komen. Vooral vrouwen. Vooral jij. Zie het maar als een compliment, Pico.

Ongewassen stapte ze in een string. Gespte haar beha vast, deed hem weer af. Dit was geen dag voor een kanten push-up. Dat sportding dan maar, en een coltruitje. De roodleren broek van gisteren gooide ze aan de kant; het werd haar gebleekte low waist-jeans.

Ze strikte de veters van een paar roze sneakers. Oké, aangekleed.

Nog even haar iMac aanzetten. Niet dat ze door het leven ging als een beeldschermjunk, maar een digitaal briefje op z'n tijd was welkom. Rustig lezen, rustig antwoorden. Soms voelde ze zich rijp voor het museum: de laatste Nederlander die geen behoefte had aan een mobieltje. Dat overloze geklets, het was haar ding niet.

Haastig klikkend bewoog haar hand over een muismat met de vele gezichten van Madonna. Niks in haar mailbox, voor de zoveelste keer niks in haar mailbox. Wie had ook

al weer de slogan *To e or not to be* gelanceerd? Als die commercialwijsheid klopte, bestond zij niet.

Met Dennis had ze de laatste tijd weinig contact. In de jaren dat hun halve havo de vrije uren hangjongerend had doorgebracht aan tafeltjes van Burger King of McDonald's was hij niet bij haar weg te slaan geweest. Geestdriftig sprak hij vanachter zijn Happy Meal over de winkels waar hij derdehands kleren kocht, over fistfucken, over zijn negen hagedissen, over de anarchistische denkers die hij bewonderde, over de banaanelpee van The Velvet Underground – een band waar hij helemaal los op ging. Taboes kende Dennis van Gelder niet. Voor een gulden vijftentwintig per dag konden medeleerlingen bij hem de goorste porno-video's huren. Om de maand klauwde hij een nieuw stapeltje uit de sigarenwinkel van Blinde Koen, een sucker die een week of wat later net zomin iets in de gaten had wanneer de dief langs de schappen liep om de gebruikte banden onder zijn bodywarmer vandaan te halen en ze keurig op hun plaats terug te zetten.

Ja, Dennis was een true original. Maar als hij iets voor je voelde, kon je op hem rekenen. Ondanks haar nukken had Dennis haar bijna nooit laten barsten. Dat maakte ze weleens anders mee. De meeste mensen leken obers: ze zeiden 'Ik kom bij je,' draaiden zich om en liepen weg.

Ze gleed langs de trapleuning, rukte de voordeur open en zette het op een rennen. Met wapperende haren sprintte ze langs de doorzonwoningen. Achter sommige ramen hing vertegenwoordigerskoppen met een groot cijfer eronder. Eén hoofd sprong eruit: dat van de kale glimnicht die altijd zo uitdagend lachte boven zijn pochet en Society

Shop-strop. Pim Fortuyn, de enige politicus die nog een beetje te volgen was. Ze deelde zijn voorkeur voor Marokkaanse billen, daar niet van, maar wat een crap kraamde hij verder uit. Hoe haalde die eikel het in zijn hoofd om op hoge toon de pelsdierfokkerij te verdedigen?

Linksaf bij haar oude kleuterschool; nog eens links achter de glasbak; rechts bij de videoboer.

Hijgend bereikte ze de Wilhelminalaan. In de berm, vlak bij het bord TULPEN: DE LENTE IN JE BOL!, stonden groepjes mensen te praten. Iemand liep het hardgele veld naast de weg in om bloemen te plukken. Een ander trok met zijn wijsvinger een denkbeeldige lijn door de lucht, langs een bouwplaats vol rioleringsbuizen, steigeronderdelen en tegels richting een verderop gelegen cafetaria.

Op het asfalt lag een rode vlek, omringd door spetters. Nog natrillend van de spurt sloot ze haar ogen. De woorden kwamen automatisch.

‘Pro-erytroblasten...’ prevelde ze. Kalm aan, geen versprekingen nu. Lettergreep voor lettergreep.

‘Basofiele erytroblasten...’

‘Polychromatofiele erytroblasten...’

Ze vouwde haar handen.

‘Orthochromatische erytroblasten...’

Knielde.

‘Reticulocyten. Erytrocyten.’

Sloeg een kruis.

Rondom haar bleven mannen en vrouwen gewoon doorsmoezen. Geïrriteerd wierp ze een blik in hun richting. Sommigen keken terug. Onder hun bliken voelde ze zich naakt – naakter dan ze zonder kleren kon zijn.

Ze hees zich overeind. De hemel stond strakblauw bo-

ven haar. Geen spatje regen sinds Karim hier zijn laatste adem had uitgeblazen. Het bloed was niet weggespoeld door nachtelijke buien, het had zich vastgezet in het wegdek. Ze wist uit ervaring wat dat betekende.

Rond het middaguur nam ze plaats aan het bureau van een rechercheur die een slechte haardag had. Of was hem door een dure kapper een *just out of bed*-look aangepraat? Op zijn paperassen dampten twee koppen koffie. Hij reikte haar witte zakjes met het alarmnummer 112 aan. ‘Suiker?’

‘Alles erin, behalve het koekje,’ had Karim dikwijls gegrapt. Hier zou hij het wel uit zijn hoofd hebben gelaten. Meer iets voor Dennis – al was het maar om te provoceren. Autoriteiten, uniformen, gezagdragers, strepen op mouwen, sterren op petten: hij moest er niets van hebben.

‘De melk is op,’ zei de rechercheur.

‘Hebt u ook thee?’

Ze had het nog niet gezegd of in haar hoofd dook een mok op waarvan de binnenkant was bedekt met looizuurvlekken.

‘Laat ook maar, láát maar.’ Haar stem schoot uit. ‘Ik hoef niks.’

Ze nam een hap lucht en vertelde. Tegen half twaalf had Karim haar na het verjaardagsfeestje van zijn moeder naar huis gebracht. Hij op de fiets, zij op de scooter. Ze verzweg dat hij – hand op haar schouder – zich had laten trekken. Straks kreeg ze achteraf een bekeuring.

‘Iets bijzonders gezien?’

‘Nee.’

Vreemdelingen in de buurt gesignaleerd? Auto’s die niet van de burens waren? O ja, en had Karim de laatste tijd nog

heisa gehad met deze of gene? Vragen, vragen, vragen. Nee, nee, nee. Erg veel korter konden haar antwoorden niet zijn, maar de vingers van de man op de draaistoel roetsjten over het toetsenbord alsof ze een speech afstak. Zo te zien kwam bij zijn variant van Operatie Oneindige Gerechtigheid nogal wat creativiteit kijken.

Met een zweempje verlegenheid om zijn mond informeerde hij of ze een papieren zakdoekje nodig had.

‘Nee bedankt,’ zei ze. In een luchtbel van afstandelijkheid zat ze tegenover hem. Wat moest hij wel niet van haar denken? ‘Echt, het gaat wel.’

Hij knikte begrijpend.

Ze had weleens onaardigere mannen meegemaakt, maar het irriteerde haar dat de mouwen van zijn lawaaihemd ongestreken waren. En geloofde hij wat ze zei? In alle eerlijkheid twijfelde ze zelf nogal aan haar verhaal. Het leek te onsamenhangend.

De rechercheur beëindigde het gesprek met een poging nog een of twee details uit haar te peuren. Wat waren de laatste woorden die Karim had gesproken? Wat had ze gedaan na hun afscheidszoen?

Ze verzwegen wat Karim in de smalle poort tussen tuin en garagebox had gezegd. Te au. Bij de herinnering aan zijn woorden begonnen haar armen te trillen. Vliegensvlug schoof ze haar handen plat tussen haar dijen en het zitvlak van het klapstoeltje.

‘Ik zette mijn scooter in de garage, liep schuin over het gras, ging via de achterdeur naar binnen en trok mijn schoenen uit,’ antwoordde ze. ‘Daarna sloop ik naar boven.’ Haar mond viel droog. Had ze nou toch maar thee laten komen.

De politieman tikte een paar keer met zijn duimen op de spatiebalk. Zijn blik hield hij op het beeldscherm gericht. ‘Met niemand gepraat?’

‘Ik was halverwege de trap toen Monique vroeg of ik niet wat zachter kon doen.’

‘Monique?’

‘Mijn stiefmoeder.’

‘Wat zei je?’

‘Mijn stiefmoeder!’

Hij keek pissig. ‘Tegen háár.’

‘O, gewoon, “sorry”. Ik waste mijn handen en poetste mijn tanden. Uitgekleed... in bed geploft... en gelijk in slaap gevallen. Als ik mijn kussen ruik, ben ik al vertrokken.’

Ze hoorde een deur slaan. Een tweede rechercheur kwam binnen. Achter hem liep Hassan Idrissi, lange leren jas op een schouder. Karims vader zag bijna net zo grijs als zijn snorharen. Woordloos sloeg hij zijn armen om haar heen. Van dichtbij vielen haar de gesprongen adertjes in zijn rechteroog op – felrood in wit.

‘Meisje,’ zei hij. ‘Meisje toch.’ Na een minuut van een uur liet hij los. ‘Ik ben bij hem geweest.’ Traag hief hij zijn handen ten hemel.

Ongelofelijk dat hij zichzelf zo onder controle had. Voor Idrissi was het een erezaak, besefte ze meteen. Manhaftig moest je zijn. Fier. Waardig. Dierengejank en emotionele wartaal was iets voor Berbers – stuk voor stuk ongeletterden uit inteeltdorpen in de Rif, types die hem en zijn landgenoten een slechte naam bezorgden. Nooit had hij er een geheim van gemaakt dat hij zich een Marokkaan van de betere soort voelde. Hij was geen berggeit, hij was een stadsmens, had gestudeerd, voelde zich deel van wat hij ‘de Arabische cultuur’ noemde.

‘Ik wil hem zien,’ zei ze. ‘Ik wil Karim zien, begrijpt u dat?’

‘Beter van niet.’

‘Hoezo?’

‘Zijn gezicht is weg.’ Idrissi veegde iets uit een ooghoek. De topjes van zijn vingers glommen.

‘Hoe bedoelt u?’ Ze voelde zich misselijk worden.

‘Er is niks van over, Priscilla. Ik ben bang dat je hem niet meer zou herkennen.’

De moedervlek op de bovenkant van Karims linkerschouder. Het roze streepje wild vlees in zijn zij, souvenir van een blindedarmoperatie. De pluizige haartjes in zijn nek. De binnenkant van zijn linkerdijs, met die wijnvlek waarover hij altijd zei: ‘En dat terwijl ik niet drink.’ Natúúrlijk zou ze hem herkennen. Een paar weken terug had ze Karim voor het eerst van top tot teen kunnen bekijken. Het enige wat hij nog droeg in kamer 104 van Hotel De Witte Raaf was de zware zilveren ring om zijn rechterduim. Na afloop van hun vrijpartij had ze het zweet uit zijn navel gelikt.

Ze probeerde een vraag te formuleren. ‘Wat hebben ze dan...’

‘Ze, ze – dat weet de politie niet,’ zei Idrissi. ‘Het kan één man zijn geweest.’

‘Maar zijn héle gezicht...’

‘Het moet met een zwaar voorwerp zijn gebeurd.’

Hij schokschouderde. Zijn rug trok krom, zijn hoofd boog bruusk voorover. Ze deed niets. Kon niets. Wie was zij om Hassan te troosten?

Op de plaats van de misdaad flakkerden halverwege de middag al dozijnen waxinelichtjes. Het kon niet anders of de

fabrikant van die dingen moest de afgelopen jaren door de ontelbare bermmonumenten en witte marsen multimiljonair zijn geworden. De kaarsjes vormden de hoofdletters K, A, R, I, M. Zou een van de jongens met wie hij in een gemengd zaalvoetbalteam had gespeeld als eerste op het idee zijn gekomen hier iets neer te leggen? De zilverkleurige Adidas-bal, precies in het midden van het straataltaar, kwam haar bekend voor. Mooi trouwens dat iemand die symbolisch had laten leeglopen.

Er stonden ook witte rozen in een bruinebonenpotje van Hak; er lagen pluchen Flappies; er was een haremlamp waaraan iemand een geel plakpapiertje met een handgeschreven gedicht had bevestigd.

*Zo jong, veel te jong
Wat hield jij van mensen
Wij hielden van jou
Jij was warmte en licht
Bedankt voor je stralen, lieve Karim*

Karim. Karim Idrissi. Zelfs zijn naam had het. Ritme, melodie, flow. Als je erbij vingerknipte, was het al rap. Of nee, raï. Karim Idrissi – van meet af aan had ze het een meeslepende naam gevonden.

Rond de boeketten, brieven, en prullaria (waar was die wildop met de spuitbustekst MAKE LOVE, NOT WAR! zo een-twee-drie vandaan gekomen?) stond een scrum van nieuwsgierige Hillegommers. Vrijwel iedereen had een plastic tas bij zich. Vleespaleis Van Deutekom, H&M, Juwelier El Bezaz, C1000, Nagelstudio Tante Nail. Boodschappen doen, en dan hier langs – gezellig.